

CYNGOR CYMUNED MAWDDWY

Cofnodion o gyfarfod o'r Cyngor a gynhaliwyd Nos Fercher y 29ain o Dachwedd 2023 am 7.30yh yn Neuadd Aberangell.

Presennol; Cyng. Catrin Johnson, John P Jones, Berwyn Harding, Wyn Lewis, John P Roberts, Idris Jones, Sion Alun Roberts, Rhys Davies, Geraint Morgans, Arfon Hughes, a Huw T Jones (Clerc)

1. **Estynwyd groeso cynnes i bawb gan y Cadeirydd Catrin Johnson**, gan ddiolch am y gwahoddiad i Aberangell. Roedd ymddiheuriadau i law gan Cyng Lynne Mccrickett.

Gwahoddwyd **ddatganiadau o ddidordeb** am faterion ar yr agenda, a nododd Cyng Catrin Johnson ddatganiad o ddiddordeb yn eitem 4c - torri gwair mynwent Dinas.

2. Nodwyd nad oedd unrhyw gais i gael cyflwyniadau gan aelodau o'r cyhoedd ar fater ar yr Agenda.
3. **Cadarnhawyd gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd** ar yr 11eg Hydref ar gynnig Cyng Wyn Lewis a'i eilio gan Cyng Rhys Davies.

4. **Materion yn codi**

- a) **Materion Priffyrdd/Cefnffyrdd** – adroddwyd am y materion Priffyrdd ers y tro diwethaf. Gyda maes parcio Neuadd Aberangell, byddai rhaid aros am gyfarfod ar y safle. Gyda dwr ar Rhiw Landrin, gwelwyd fod angen lluniau fel tystiolaeth i ddangos hyn. Roedd angen parhau i bwysu am dorri'r coed i gyfeiriad Tymawr , Aberangell. Cadarnhaodd Cyng Catrin Johnson y byddai yn paratoi arwyddion dwyieithog yn y fynedfa i Lawnt y Plas i geisio lleihau cyflymder, a diolchwyd yn fawr iawn iddi.
O ran materion Cefnffyrdd, a'r pryder am goed uwchlaw'r A470 yn Dinas Mawddwy, roedd cadarnhad eu bod wedi ymrwymo i gael gwared o'r coed ar ol adroddiad ymgynghorydd i fanylu ar y gwaith sydd ei angen.
- b) **Gwerthiant Eglwys Llanymawddwy** – adroddwyd nad oedd unrhyw ddatblygiadau l'w hadrodd ers y cyfarfod diwethaf, ond fod yna gyfarfod wedi ei drefnu gyda'r Eglwys yng Nghymru.
- c) **Torri gwair mynwent Dinas 2024** – adroddwyd y sefyllfa ers y cyfarfod diwethaf. Yn rhan yma'r cyfarfod, cafwyd datganiad o ddiddordeb gan Cyng Catrin Johnson, a gadawodd y cyfarfod tra roedd hyn yn cael ei drafod. Roedd y cais yn hysbyseb y wasg am gael atebion erbyn y 10fed o Hydref, ac atgoffwyd mai un ymateb a gafwyd erbyn y dyddiad hwnnw, sef gan Andrew Johnson (sef £1100) ond bod yna bris l law gan Tegid Humphreys am £1000 wedi ei dderbyn ar yr 20fed o Hydref. Penderfynwyd, ar gynnig John P Roberts a'i eilio gan Geraint Morgans, a gyda chefnogaeth unfrydol, l dderbyn pris Andrew, gan mai dyma ddaeth l law yn dilyn y drefn a osodwyd.

Adroddwyd wedyn am y pris I law gan Tegid am dorri gwair mynwentydd Mallwyd a Llanymawddwy am 2024, sef £1500 a phenderfynwyd, ar gynnig John P Roberts a'i eilio gan Sion Alun Roberts, a gyda chefnogaeth unfrydol, I dderbyn hyn am 2024. Roedd angen pwysleisio fodd bynnag fod rhaid l'r gwair gael ei glirio. Dywedodd y Clerc y byddai yn ymarfer da mynd allan am dendr ar y gwaith bob 3 blynedd.

- d) **Toiledau Dinas Mawddwy** – roedd cadarnhad gan Gyngor Gwynedd fod y gwaith oedd ei angen ar y to wedi ei gwblhau.
- e) **Gwaith gan ADRA yn Lawnt y Plas** – roedd Adra wedi eu hatgoffa am y mater, ac roedd Cyng Idris Jones wedi danfon lluniau I ddangos yr hyn oedd angen ei wneud, a bod perygl troi troed yn y weiar dros y cerrig yno.
- f) **Hyfforddiant Cynghorwyr** – roedd y cyrsiau oedd ar gael wedi eu dosbarthu. Nodwyd yn y cyswllt yma y dylid cydnabod a chofio mai gwaith gwirfoddol oedd bod yn Gynghorydd.
- g) **Safle hysbysu llwybrau Cwmni Nod Glas.** – nid oedd ymateb gan Cyng Arfon Hughes fel Ysgrifennydd y Cwmni, ond dywedodd fod cyfleon wedi bod l'r cyhoedd fynychu digwyddiadau cyhoeddus, a bod croeso I unrhyw un gysylltu gyda ef os oedd angen. Hefyd ategwyd hyn gan Cyng John P Roberts, ond eglurodd nad oedd yn aelod o Gwmni Nod Glas.
- h) **Cwyn am 2 garafan static** – Min y Goedwig, Aberangell, darllenwyd ymateb y Parc Cenedlaethol yn dweud eu bod wedi siarad gyda'r preswylwyr, a bod cyfarfod safle wedi ei drefnu,
- i) **Cwynion am feddygfa Machynlleth** – darllenwyd ymateb Clerc Cyngor Cymuned Glantwymyn, a'r cofnodion pryd y bu Hayley Thomas, o Fwrdd Iechyd addysgu Powys gyda'r Cyngor. Adroddwyd fod Cyngor Glantwymyn yn cyfarfod Nos Iau 30 Tachwedd. Pwysleisiwyd eto fod angen cwynion gyda tystiolaeth penodol os oedd angen ysgrifennu atynt.

5. Materion Cynllunio

Nid oedd unrhyw geisiadau gerbron.

5. Materion Cyllid.

- a) Nodwyd balansau cyfrifon y Cyngor (29.11.23), sef Cyfri Cyfredol £7507.40, Cyfri Claddedigaeth £844.87 Cyfri Cadw £774.10.
- b) Roedd cais am gymorth gan Radio Ysbyty Gwynedd a Theatr Bara Caws, ac ar gynnig Cyng John P Roberts a'l eilio gan Cyng John P Jones penderfynwyd peidio cyfrannu.
- c) Cytunwyd yn ol yr arfer i dalu £20 i'r Clerc am dorch Sul y Cofio, a chyfrannu £50 i Sioe Dinas Mawddwy (sef dymuniad Geraint Gwanas drwy ei rodd ef o goeden Nadolig o flaen y Neuadd) Hefyd cost hysbyseb yn y Blewyn Glas yn gwahodd tendrau ar gyfer torri gwair mynent Dinas am gost o £10. Cadarnhawyd hyn i gyd ar gynnig Geraint Morgans a'i eilio gan John P Roberts a chefnogaeth pawb. Byddai'r Clerc yn danfon gair o ddiolch i Geraint Gwanas.

- Hefyd ar gynnig Geraint Morgans a'i eilio gan John P Jones a chefnogaeth pawb, cytunwyd i dalu cost goleuadau o'r newydd i'r Goeden nadolig ar gost o £88.94. Roedd ail set o oleuadau hefyd wedi eu prynu gan Cyng Catrin Johnson, a diolchwyd yn fawr iawn iddi.
- d) Adroddwyd fod y Pwyllgor Cyllid wedi cyfarfod ymlaenllaw, ac wedi paratoi cyllideb ar gyfer 2024-25. Aethpwyd drwy'r prif benawdau ar gyfer y gwariant am weddill y flwyddyn, ac edrych ymlaen at flwyddyn 2024-25. Nodwyd na fu cynnydd yn y praesept yn 2022-23. Yng ngwyneb cynnydd mewn costau, cytunwyd ar gynnig Cyng John P Roberts a'i eilio gan Berwyn Harding a chefnogaeth mwyafrif clir o'r Cynghorwyr i godi y praesept ar gyfer 2024-25 y swm o £2000, sef y gyfanswm felly o £12,700.

7. Gohebiaeth.

- a) Adroddwyd ohebiaeth am Lwfansau Cynghorwyr. Cadarnhaodd y Cynghorwyr I gyd nad oeddynt am dderbyn unrhyw lwfansau am 2023-24, ac arwyddodd pob un ddatganiad yn cadarnhau hynny.
- b) Nodwyd ohebiaeth am adolygiad lechyd democrataidd Cynghorau Cymuned gan Lywodraeth Cymru – roedd y gwybodaeth wedi ei ddanfôn allan i'r Cynghorwyr.
- c) Nodwyd ohebiaeth am Gyfarfod Blynyddol Eco-Dyfi Nos Iau 30 Tachwedd 7yh ar zoom. Byddai ein cynrychiolydd Rhys Davies yn cymryd rhan.
- d) Darllenwyd E bost PCSO Paula Stewart 'Dangos y drws i drosedd', a rhoddwyd y manylion i'r Cynghorwyr.
- e) Nodwyd ohebiaeth Cyngor Gwynedd am raglen waith Adran Priffyrdd yn yr ardal.
- f) Nodwyd y canlynol;
- Ymgynghoriad strategaeth diogelwch ffyrdd Llywodraeth Cymru (danfon I Cyng J P Roberts)
  - Adroddiad Blynyddol Mantell Gwynedd 2022-23.
  - Cynhadledd Gwobrau Cenedlaethol Un Llais Cymru 27/3/24 – danfonwyd allan eisoes.
  - Strategaeth Hamdden Parc Cenedlaethol Eryri (danfon I Cyng Arfon Hughes)
  - Manylion Cronfa Grant Lleihau Unigrwydd a darparu croeso Mantell Gwynedd – danfonwyd eisoes.

8. Unrhyw Fater arall.

- a) Cyfeiriwyd at yr angen i sicrhau fod y biniau halen yn yr ardal yn cael eu llenwi yr adeg hon o'r flwyddyn. Gofynnwyd i'r Cynghorwyr ystyried hyn o fewn eu hardaloedd, ac ymateb i'r Clerc o fewn y 7 diwrnod nesaf.
- b) Diolchwyd am y gwaith da ar ffordd i Lanymawddwy.
- c) Cyfeiriwyd at gwynion gan rieni Ysgol Dinas Mawddwy nad oedd drama Nadolig wedi ei chynnal yn yr ysgol yn y Dinas eleni, a bod plant yn cael eu hamddifadu o gyfleon. Gofynnwyd hefyd paham fod y llwyfan yn Ysgol Dinas

- wedi ei gau. Dywedwyd bod rhieni yn fwy aml na pheidio yn gorfod teithio i Ddolgellau i weld eu plant yn cymryd rhan, ac roedd rhai yn dechrau ymholi a oedd yna fwy o gyfleon yn Ysgol Bro Hyddgen. Gofynnwyd i'r Clerc ddanfon gair at Jano Owen y Brifathrawes, ac hefyd at Gadeirydd y Llywodraethwyr.
- d) Nodwyd fod rhaid cadw mewn cof y sefyllfa gyda Pwyllgor yr Hen Fynwent, ac yn arbennig y problemau efo'r wal derfyn. Byddai hyn ar yr agenda y tro nesaf.
  - e) Atgoffwyd pawb o'r drafodaeth am yr angen i gael lle chwarae i blant hyd at 15 oed yn y Plas yn Dinas. Cyfeiriodd Cyng Wyn Lewis at drafodaeth gyda swyddog o Gyngor Gwynedd, ac roedd angen cynllun o beth fyddai yn ddelfrydol ar gyfer y safle, beth fyddai'r defnydd, a pwy fyddai yn ei edrych ar ei ol wedyn. Dywedodd y byddai ef yn ymateb i hyn, ac yn cadw cyswllt gyda'r Clerc.
  - f) Nodwyd y siom fod yr A470 wedi cau am wythnos yn ddiweddar ger Talerddig, Llanbryn-mair, a oedd wedi achosi anhwylystod mawr i drigolion ardal eang, gan gynnwys trigolion ardal Mawddwy. Roedd yn ymddangos nad oedd gwaith enfawr ei angen yno, ac hefyd y dylid fod wedi rhagweld hyn ers peth amser. Gofynnwyd i'r Clerc ddanfon gair i'r Adran Cefnffyrdd.
  - g) Nodwyd fod rhaid cadw mewn cof y sefyllfa gyda biniau baw cwn yr ardal, a nodwyd fod Cyng Lynne Mccrickett wedi gwneud gwaith enfawr ar hyn.
  - h) Adroddwyd fod y maes chwarae yn y Plas yn fler, ac roedd angen gwybod beth oedd sylwadau ROSPA ar hyn, gan fod angen paentio etc. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu gyda Chyngor Gwynedd ynglyn a hyn, gan mai nhw sy'n gyfrifol am y maes chwarae.
  - i) Roedd dwr yn dod i lawr o gyfeiriad y llwybr o'r gofgolofn i Minllyn, ac ar iard ty 'Conifers' ac yna i lawr i'r ffordd. Roedd angen edrych i mewn i hyn.
  - j) Roedd dwr ar y ffordd ger Celyn Brithion, ac roedd angen cyfeirio hyn at yr Adran Cefnffyrdd.
  - k) Diolchwyd yn fawr iawn i'r Cyng Idris Jones am ei waith yn trwsio y fainc ar Rhiw Landrin, ac am gyfrannu'r deunydd ar gyfer hyn.

**DYDDIAD CYFARFOD NESAF; NEUADD DINAS MAWDDWY NOS
FERCHER 24ain Ionawr 2024 , 7.30 y.h.**